

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Γενικά

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται με βάση την σχετική απόφαση (3/Ιαν. 2001) του ΔΣ του ΟΑΣΠ και αντίστοιχες (από 28.2.01) συμβάσεις των Αναδόχων για την εκπόνηση της υπόψη Έκθεσης-Μελέτης («Σύνταξη οδηγιών και ειδικού δελτίου για την εκτίμηση του ποσοστού βλάβης των σεισμόπληκτων κτιρίων»).

2. Ομάδα Μελέτης

Η Ομάδα Μελέτης (ΟΜ) ήταν πενταμελής, ενώ υπήρχε και Σύνδεσμος με την αντίστοιχη ΟΜ για την ανασύνταξη των Δελτίων Αυτοψιών.

Στην κυρίως Έκθεση-Μελέτη παρουσιάζονται τα Μέλη της ΟΜ καθώς και οι πραγματοποιηθείσες συναντήσεις και ανταλλαγές στοιχείων και σχολίων.

3. Σκοπός

Σκοπός του έργου ήταν η συγκέντρωση / αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων και ερευνών και η σύνταξη Οδηγιών για την εκτίμηση του δομικού και οικονομικού δείκτη βλάβης σεισμόπληκτων κτιρίων (από σκυρόδεμα και τοιχοποιία), στα πλαίσια του Σχεδίου Νόμου περί «Σύστασης Οργανισμού Ασφάλισης έναντι Φυσικών Καταστροφών – ΟΑΦΚ».

Η ανάθεση της υπόψη μελέτης έγινε διότι ο ΟΑΣΠ επιδιώκει την προχωρημένη (αν όχι ολοκληρωμένη) και ορθολογική επεξεργασία του εν λόγω θέματος και τη συνδυασμένη παρουσίαση των τελικών προτάσεων σε ενιαίο κείμενο, στα πλαίσια εφαρμογής του ΣΝ περί ΟΑΦΚ.

4. Μεθοδολογία

Όπως αναλυτικότερα περιγράφεται στο τεύχος της Έκθεσης-Μελέτης, συγκεντρώθηκαν – κατ' αρχάς – και αξιολογήθηκαν συνοπτικώς όλα τα σχετικά διαθέσιμα τεχνικά στοιχεία, άρθρα, μελέτες, έρευνες κ.λπ., όπως παρουσιάζονται και στο Παράρτημα Ι, καθώς και τα σχετικά Δελτία Αυτοψιών (Παράρτημα ΙΙ) και η σχετική ΥΑ της ΥΑΣ /ΥΠΕΧΩΔΕ (Παράρτημα ΙΙΙ). Τα στοιχεία αυτά είναι λίγα – ομολογουμένως, ενώ οι διαφορές μεταξύ των σχετικών εκτιμήσεων, κυρίως για την μετάβαση από τον *δομικό* στον *οικονομικό* δείκτη βλάβης, είναι μάλλον σημαντικές, ειδικώς για τις περιπτώσεις βλαβών «τοπικού» και όχι «γενικού» χαρακτήρα.

Ως *δομικός* δείκτης βλάβης (D_i) ορίστηκε ο δείκτης που συνδέεται με την βλάβη (σε τεχνικούς όρους – όρους Μηχανικής) ενός δομικού στοιχείου ή υποσυνόλου (π.χ. ορόφου) ή συνόλου (π.χ. κτιρίου). Δηλαδή, ο δομικός δείκτης βλάβης συνδέεται π.χ. με την παθολογική εικόνα ενός βλαμμένου υποστυλώματος ή τοιχώματος και με το τι αυτή συνεπάγεται π.χ. σε όρους απομείωσης της αντίστασης (π.χ. της αντοχής έναντι κατακόρυφων φορτίων).

Ως **οικονομικός** δείκτης βλάβης (C_i) ορίσθηκε ο δείκτης που σχετίζεται με τις συνέπειες της συγκεκριμένης βλάβης (βλ. πριν) και την οικονομική απώλεια (ζημία), δηλ. το κόστος αποκατάστασης του υπόψη δομικού στοιχείου (ή υποσυνόλου ή συνόλου). Έτσι, ο οικονομικός δείκτης βλάβης σχετίζεται π.χ. με το κόστος αποκατάστασης του βλαμμένου υποστυλώματος ή τοιχώματος, είτε κατ' ευθείαν (π.χ. 1000€) είτε σχετικώς, ανηγμένο π.χ. ως προς το κόστος καθαίρεσης και ανακατασκευής.

Σε σειρά συναντήσεων (συνολικώς δέκα), κυρίως στην Αθήνα – στα γραφεία του ΟΑΣΠ, αντηλλάγησαν απόψεις και σχόλια μεταξύ των Μελών της ΟΜ, αλλά και του Συνδέσμου (Ι. Βλάχος) και του Προέδρου του ΟΑΣΠ, με στόχο τον συγκερασμό και τη σύγκλιση των διαφόρων αρχικών απόψεων σε δύο (2) – τελικώς – προτάσεις, μία περί συνοπτικών και μία περί λεπτομερών (αναλυτικών) διαδικασιών, όπως περιγράφονται στην Έκθεση –Μελέτη, ως εξής:

- **Συνοπτική διαδικασία**

Κατά τη διαδικασία αυτή ελέγχεται μόνον ο «κρίσιμος» (περισσότερο βλαμμένος) όροφος του κτιρίου και βασικώς μόνον τα κατακόρυφα φέροντα στοιχεία του (υποστυλώματα και τοιχώματα), έτσι ώστε να εκτιμηθεί κατά προσέγγιση ο δομικός δείκτης βλάβης του ορόφου και εμμέσως ο οικονομικός δείκτης βλάβης (και το κόστος αποκατάστασης) του κτιρίου ως συνόλου.

- **Λεπτομερής διαδικασία**

Κατά τη διαδικασία αυτή ελέγχεται σχεδόν το σύνολο των δομικών αλλά και των λοιπών στοιχείων του κτιρίου, σ' όλους τους ορόφους, έτσι ώστε να εκτιμηθούν λεπτομερέστερα (και ακριβέστερα) οι δείκτες βλάβης (δομικοί και οικονομικοί) των επιμέρους στοιχείων και ορόφων και τελικώς του κτιρίου ως συνόλου ή –αμέσως– το συνολικό άμεσο κόστος αποκατάστασης.

Σχετικώς, δύο ιδιαίτερα προβλήματα που απασχόλησαν την ΟΜ ήταν αυτό της παλαιότητας των κατασκευών (και της επιρροής της στους σχετικούς δείκτες), καθώς και αυτό της αναπόφευκτης ενισχύσεως στα πλαίσια οποιασδήποτε επισκευής, κυρίως για υψηλότερες τιμές του δείκτη βλάβης. Έτσι, και όπως είναι φυσικό, οποιαδήποτε αποκατάσταση σεισμόπληκτου κτιρίου συνεπάγεται – τις περισσότερες φορές – και σχετική «ενίσχυση», έστω περιορισμένη ή και «αθέλητη».

Το γεγονός αυτό έχει πλέον αποδειχθεί σχεδόν ως κανόνας μετά από πρόσφατους σεισμούς (π.χ. της Πάρνηθας), σε αντίθεση με παλαιότερες εμπειρίες (π.χ. Θεσσαλονίκης), ενώ εκτιμάται ότι θα διέπει και στο μέλλον, ενόψει των συνεχώς αυξανόμενων διαφοροποιήσεων μεταξύ σύγχρονων απαιτήσεων και παλιών αντιλήψεων και διατάξεων για τον αντισεισμικό σχεδιασμό των κτιρίων.

Έτσι, όπως προτείνεται και στα επόμενα, υπάρχει άμεση ανάγκη για αξιολόγηση και βαθμονόμηση των δύο εναλλακτικών προτάσεων που κατατίθενται στον ΟΑΣΠ στα πλαίσια του έργου αυτής της ΟΜ.